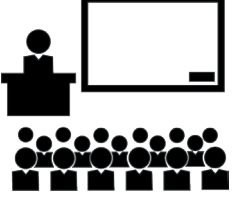

SABIR

Sınıf İçi Etkinlikler

1. Etkinlik-Sabrın Sonu
2. Etkinlik-Sabrinizi Nasıl Alırsınız?
3. Etkinlik-Sabreyle Gönül
4. Etkinlik-Sabır Yolu
5. Etkinlik-Sabır Tavsiye
6. Etkinlik-Sabır Acıdır, Meyvesi Tatlıdır
7. Etkinlik-Başarının Anahtarı
8. Etkinlik-Çalışmaya Başlamak Mı Yoksa Çalışmayı Bitirmek Mi Zor?

Okul İçi Etkinlikler

9. Etkinlik-Sabır, Ya Sabır!

Okul Dışı Etkinlikler

10. Etkinlik-Bambu Ağacı
11. Etkinlik-Dinle/n

Aile ile İrtibatlı Etkinlikler

12. Etkinlik-Sabrın Anahtarı

Etkinliğin Amacı	Hayattaki zorluklar karşısında sabırlı olmanın önemini kavrayabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin sabır değerinin toplumsal ilişkilerdeki önemini fark edebilmeleri için geliştirilmiştir. Sabır değerinin çağrıştırdığı kavramlarla ilgili sınıfta görüş alışverişinde bulunmaları sağlanır. Etkileşimli tahtada "Sabır" konulu örnek metin açılır. Okunan metindeki değer kavranmasına yönelik sorular sınıfa yöneltilir. Metin, sorular ve sabırla ilişkili örnek ifadelerden hareketle öğrencilerin zorluklar karşısındaki davranışlarını gözden geçirmeleri ve sabır değerinin önemini fark etmeleri sağlanır. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Sabır kavramının neler çağrıştırdığı ile ilgili olarak sınıfta görüş alışverişinde bulununuz.
2. Metni etkileşimli tahtada açarak öğrencilere okuyunuz. Metinden hareketle soruları cevaplamalarını isteyiniz.

SABIR

Sözlükte dayanma ve dayanıklılık anlamına gelen sabır; zor koşullar altında cesaret ve metanetini yitirmeden sıkıntı ve zorluklara katlanmak, doğru yolda yanlışlara karşı sebat etmektir.

(...)

Kur'an-ı Kerim'de sabırla ilgili pek çok ayet vardır. Peygamberlerin tümüne sabır tavsiye edilmiş, onlar da bu tavsiyeye uymuşlar ve ümmetlerine örnek olmuşlardır.

(...)

Kur'an-ı Kerim'de karşılaştığımız bazı sıkıntı ve zorlukların birer imtihan olabileceği, bu gibi durumlarda sabretmek gerektiği şöyle anlatılmıştır: "Andolsun ki sizi biraz korku ve açlık; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azaltma ile imtihan ederiz. Sabredenleri müjdele!" (Bakara suresi, 155. ayet). Hz. Muhammed (s.a.v.), başladığı işi asla yarım bırakmamış; onca baskı, sıkıntı ve zorluklara rağmen büyük bir azim ve kararlılıkla yoluna devam etmiştir. On üç yıllık Mekke Dönemi'nde müşriklerin uyguladığı dinî, sosyal baskılar ve ambargolar karşısında o, hiçbir zaman ümitsizliğe kapılmamıştır. Bütün bu baskı ve zorluklara büyük bir sabır ve metanetle karşı koyup direnmiştir. Kötülöklere boyun eğmemiş, asla aceleci davranmamış ve zorluklardan Allah'a sığınmıştır. Sabır konusunda en güzel şekilde örnek olmuş ve ashabına sabrı tavsiye etmiştir.

https://kirikkale.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_02/11121036_sabiremel1.pdf
Kısaltılmıştır.

- a) Kur'an-ı Kerim'de sabırın öncelikli olarak peygamberlere tavsiye edilmesinin nedenleri neler olabilir? Tartışınız.
- b) Zorluklar karşısında sabretmek insanlara neler kazandırır? Düşüncelerinizi ifade ediniz.
- c) Hz. Muhammed'in (s.a.v.) metinde anlatılan zorluklar karşısında sabırlı olmasını sağlayan özellikleri nelerdir? Anahtar kavramlar hâlinde belirtiniz.

-
-
-
-
-

Sınıf İçi Etkinlik

1

SABRIN SONU

3. Öğrencilerden karşılaşılan zorlukları aşma konusunda insanlara sabrı tavsiye eden özgün sözler söylemelerini isteyiniz.

Zorluk kilidi sabır anahtarıyla açılır.

.....

4. Öğrencilerden aşağıda verilen ifadeleri kendilerine uygun biçimde tamamlayarak arkadaşlarıyla paylaşımlarını isteyiniz.

SABIRLI MIYIM? (EVET/HAYIR ÇÜNKÜ...)

- a) *Haklı olduğum ve bana haksızlık yapılan durumlarda soğukkanlı, anlayışlı ve yapıcı bir tutum sergiliyorum.*
Evet/Hayır çünkü.....
- b) *Üzücü bir olayla karşılaştığımda ani tepki vermek yerine kendimi kontrol etmeye ve sığduyulu davranmaya çalışıyorum.*
Evet/Hayır çünkü
- c) *Şahsıma karşı olumsuz davranışlarda bulunan kimselere iyilikle karşılık veririm.*
Evet/Hayır çünkü
- ç) *Anlayışsız insanlarla karşılaştığımda onlara sabırla ve yumuşak bir dille yardımcı olmaya çalışıyorum.*
Evet/Hayır çünkü
- d) *Karşılaştığım zorluklarda sabretmemin durağan bir faaliyet olmadığını biliyorum.*
Evet/Hayır çünkü

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabrın insan hayatına yön veren önemli bir değer olduğunu bilirim.		
Sabırlı olmanın fedakârlık gerektirdiğinin farkına varırım.		
Zorluklarla karşılaştığımda sabırlı olmaya özen gösteririm.		
İnsanlara sabrı tavsiye etme konusunda gayret gösteririm.		
Engeller karşısında öz güven ve cesaretimi korurum.		

SABIR

SABIRINIZI NASIL ALIRSINIZ?

2**Sınıf İçi Etkinlik**

Etkinliğin Amacı	Sabrın ne olduğunu, neleri gerektirdiğini ve bireye kazandırdıklarını fark edebilmek.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik; öğrencilerin sorgulama yoluyla sabrın durağan bir bekleme olmadığını ve bilinçli bir eylem olduğunu fark etmeleri, sabrın ne olup ne olmadığını kavramaları için geliştirilmiştir. Etkinlik etkileşimli tahtada açılır. Metin okunur. Tavsiye edilen ifadelerden yola çıkılarak sabrın ne olduğu ve ne olmadığı, sabrın sonunda neler elde edileceği sınıfça tartışılır. Öğrencilerin sabırla ilgili anılarını paylaşması istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Etkinliği etkileşimli tahtadan açarak metnin öğrenciler tarafından okunmasını ve soruların cevaplanmasını sağlayınız.

Sabır, psikolojide yeni bir kavram olduğu için sabrın kavramsallaştırılması ve tanımlanması oldukça zordur. Bilinen en temel anlamı hayal kırıklığı, sıkıntı ve acı karşısında bireyin sakince bekleme eğilimidir. Blount & Janicik'e göre sabır, gecikmeye verilen bir tepkidir; sakinlik, sempati ve empati gibi duyguları yansıtır. Sabrın duyuşsal ve davranışsal özelliği olduğunu ifade eder. Sabır davranışsal olarak beklemeyi, duyuşsal olarak sakin olmayı içerir. Herhangi bir nesne ya da kişiyi bekleme esnasında sıkılma ve zorlayıcı bir durum karşısında sınırlanma gibi olumsuz uyarılmanın etkisinin birleşimidir. Kavramsallaştırma farklılıkları olmasına rağmen tanımlar birbirini tamamlar niteliktedir.

Ayşe Eliüşük, 2014. Sabır eğiliminin öz-belirleme öz-anlayış ve kişilik özellikleri açısından incelenmesi, Doktora tezi, Konya.

- a) Sizin sabır tanımınız nedir? Sabrın size göre ne olduğunu ve ne olmadığını başlıklardan da yola çıkarak sınıfça tartışınız. Boş olan kısma kendi tanımınızı yapınız.

SABIR

Nedir?	Ne Değildir?
Aktif ve bilinçli bir hazırlık	Durağan bir faaliyet
Başarıya götüren anahtar	Duygularda ayrışmak
İyimser bir beklenti	Doğuştan öğrenilmiş beceri
.....

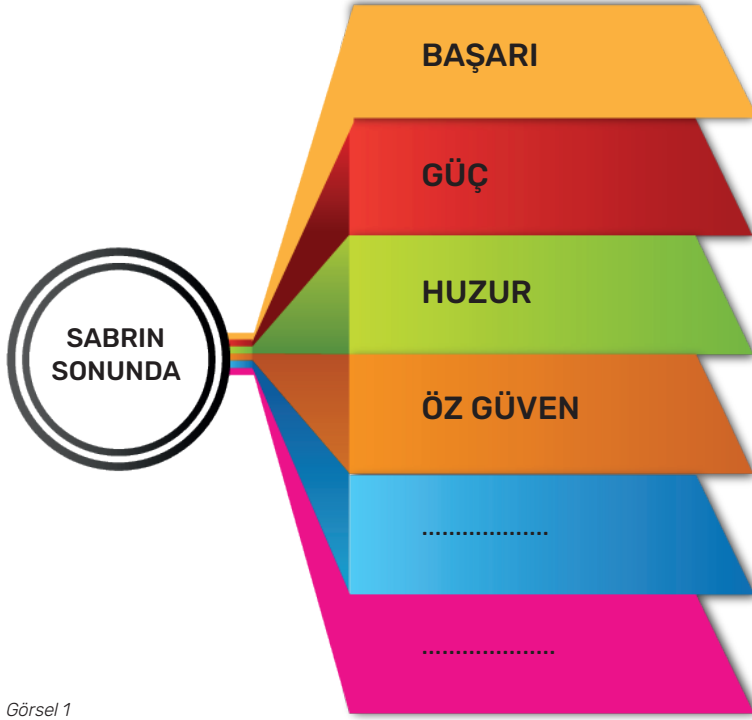

Sınıf İçi Etkinlik

2

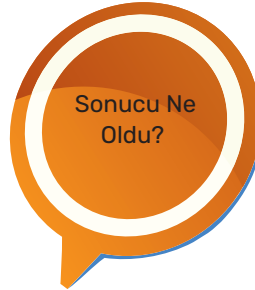
SABRINIZI
NASIL ALIRSINIZ?

2. Görseli öğrencilerle inceleyiniz. Öğrencilerin verilen başlıkları örneklerle yorumlamasını, boş bırakılan yerleri sınıfça tartışarak doldurmalarını isteyiniz.

Görsel 1

3. Öğrencilerden hayatta en çok sabır gösterdiklerini düşündükleri zamanı hatırlayarak görseldeki soruları cevaplamalarını, gönüllü olanların anılarını sınıfta paylaşmalarını isteyiniz.

Görsel 2

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabrın aktif ve bilinçli bir hazırlık olduğunu bilirim.		
Sabır sürecinin durağan bir faaliyet olmadığını düşünürüm.		
Sabretmenin sonucu olumlu etkileyeceğini savunurum.		
Sabırlı olmanın kişiyi geliştiren bir süreç olduğuna inanırım.		
Sabrın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu savunurum.		

Etkinliğin Amacı	İsteklerin ve haklı taleplerin yerine getirilmesinin zaman alacağını fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik; isteklerin, taleplerin, güzelliklerin zamanla gerçekleşebileceğini ve bunun da sabır gerektirdiğini öğrencilerin fark edebilmeleri için hazırlanmıştır. Görsel, etkileşimli tahtada açılarak türkünün sözleri okunur. Sorular cevaplanır. Bir beyit üzerinden sabır ve başarı kavramı değerlendirilir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Görselde verilen türkü sözlerini okuyarak öğrencilerden yorumlamalarını isteyiniz. Türküyü seslendirmek isteyen öğrenci olursa türküyü seslendirmesi için yönlendiriniz. Soruları öğrencilerin cevaplamalarını sağlayınız.

Görsel 1

- a) Neşet Ertaş bu türküsünde insanları nelere teşvik etmektedir? Yorumlayınız.
- b) Türküde sabretmenin gerekçesi/kaynağı olarak ne gösterilmektedir? Düşüncelerinizi açıklayınız.
- c) Nelere ve neden sabredilmelidir? Tartışınız.

Sınıf İçi Etkinlik

3

SABREYLE GÖNÜL

2. Sezai Karakoç'un Monna Rosa şiirinden alınan dizeleri öğrencilerin sabır ve başarı bağlamında değerlendirmelerini isteyiniz.

Yağmurlardan sonra büyümüş başak
Meyvalar sabırla olgunlaşmış (1)

3. Öğrencilere serbest kürsü etkinliği yapınız. Kürsüye gelen öğrencilerden tabloda verilen sözler hakkında üç dakika konuşmalarını isteyiniz.

Görsel 2

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Başarının uzun vadeli bir çalışma gerektirdiğini bilirim.		
Günlük yaşamda sabretmem gereken zorluklarla karşılaşabileceğimi fark ederim.		
İstek ve taleplerimin yerine getirilmesinin zaman alabileceğini bilirim.		
Zorlukların üstesinden gelmek için çaba harcarım.		
Başladığım işi tamamlarım.		

Etkinliğin Amacı	Hedefe ulaşmada sabırlı olmanın önemini fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin günlük hayatta sabretmelerini gerektiren durumları fark etmeleri için geliştirilmiştir. Metin etkileşimli tahtada açılır ve öğrencilerin metni okuyarak soruları cevaplamaları sağlanır. Öğrencilerin görselleri inceleyerek hangi durumlarda sabırlı olmaları gerektiği konusunda örnek bir olay anlatmaları ve bir söz yazmaları istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Soruları öğrencilerin cevaplamalarını isteyiniz.
 - a) *Hayatınızda sabretmenizi gerektiren durumlar nelerdir? Örnek vererek açıklayınız.*
 - b) *Sabretmeniz gerektiğini bildiğiniz ama pes ettiğiniz durumlar oldu mu? Örnek vererek açıklayınız.*
2. Görseli etkileşimli tahtada açınız ve öğrencilere neden sabır taşı olarak adlandırıldığını sorunuz. Öğrencilerin cevaplarını aldıktan sonra bilgi köşesini okumalarını sağlayınız.

Görsel 1

Bilgi Köşesi

Sabır Taşı

Sabır gerektiren alanlardan biri el sanatlarıdır. Sanat eserlerinin yapılması; saatler, günler, aylar hatta yıllar alabilmekte ve uzunca bir uğraşın meyvesi olarak sanat eseri meydana gelmektedir. Görsel 1’de mermerin oyulmasıyla işlenmiş ve ortaya çıkması bir insan ömründen fazla zaman aldığı için sabır taşı adı verilen sanat eseri yer almaktadır. Konya Mevlâna Müzesinde bulunan bu taşta sabır taşı denmesinin sebebi, içindeki boşluğun taş açılmadan dışarıdan oyularak yapılmasıdır. Bazen bu iş yıllarca sürebilmektedir. Ayrıca kürenin içinde, üzerinde Yasin suresinin yazılı olduğu yuvarlak bir küre daha bulunmaktadır.

Yazar tarafından hazırlanmıştır.

3. Görselleri etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerin görselleri sabır ile ilişkilendirerek yorumlamalarını ve hayatlarından örnek olaylar anlatmalarını isteyiniz.

Görsel 2

Görsel 3

Görsel 4

Görsel 5

Görsel 6

3. Aşağıda verilen sözleri sınıfça değerlendiriniz. Öğrencilerin boş bırakılan yere sabırla ilgili bir söz yazmalarını isteyiniz.

İşe aceleyle girme, sabır ve dikkatle hareket et;
Acele yapılmış işler yarın pişmanlık getirir.

(Kutadgu Bilig, Beyit: 587) (1)

Hiçbir işte acele etme, serin tut kendini
Böyle kişiler elde ederler arzularını.

(Kutadgu Bilig, Beyit: 1310) (2)

SABIR

Gülü yetiştirir dikenli çalı
Arı her çiçekten yapıyor balı
Kişi sabır ile bulur kemali
Sabretmeyen maksudunu bulamaz

Âşık Veysel (3)

Görsel 7

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabredilmesi gereken durumları fark ederim.		
Sabrın insan hayatındaki önemini fark ederim.		
Arkadaşlarımı sabırlı olmaları konusunda teşvik ederim.		
Sabrettiğim zaman hedefime ulaşacağımı düşünürüm.		
Sabrın durağan bir bekleyiş olmadığını bilirim.		

Sınıf İçi Etkinlik

5

SABRI TAVSİYE

Etkinliğin Amacı	Sabır gösterilmesi gereken durumları fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin çalışmalarında ve günlük yaşamında karşılaşabileceği zorluklarda sabırlı olabilmesi ve sabrı tavsiye edebilmesi için geliştirilmiştir. Bilgi köşesi öğrencilere okunur. Soruların öğrenciler tarafından cevaplanması istenir. Öğrencilere örnek senaryolar verilir ve onlar hakkında konuşma yapmaları sağlanır. Kontrol listesinin öğrenciler tarafından doldurulmasına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Bilgi köşesini öğrencilere okuyunuz. Öğrencilerden soruları cevaplamalarını isteyiniz.

Bilgi Köşesi

Sabır, Türk dil kurumu tarafından "acı, yoksulluk, haksızlık vb. üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi, dayanç" ve "olacak veya gelecek bir şeyi telaş göstermeden bekleme" şeklinde tanımlanmıştır. Sabır, bireyin özel hayatında gerçekleşen ve toplumsal yaşama yansımaları olan bir değerdir. Bundan dolayı gerek birey gerekse toplum için son derece önemlidir. "Sabır, bireyleri olumsuz duygulardan kurtaran ve yaşam kalitesini artıran insani bir değer" (1) olarak kabul edilmektedir. Bireylerin günlük hayatında karşılaştığı zorluk ve sıkıntılara göğüs germesi anlamına gelmektedir. Hayatta farklı durumlara sabır göstermek gerekmektedir. Bunlar kurallara uyma ve yasaklardan sakınma, üzücü ve sıkıntılı durumlar, musibetler ve hastalıklar, olması beklenenler, geçmiş yaşantılar, sevdiklerini kaybetme şeklinde sıralanabilir. Bu durumlar karşısında verilen tepkiler ve gösterilen dayanıklılık, sabrın derecesini yansıtan işaretlerdir.

<https://dergipark.org.tr/download/article-file/496170>

- Günlük hayatta karşılaştığınız, sabretmek zorunda kaldığınız durumlar var mı? Örnek vererek açıklayınız.*
- "Her söz için doğruluk, her doğruluk için iş, her iş için de sabır gerekir." ifadesinden ne anlıyorsunuz? Düşüncelerinizi belirtiniz.*

2. Verilen senaryoları etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin örnek problem durumlarına göre konuşmalarını isteyiniz.

- a) Aşağıda sabır gerektiren farklı durumlara ilişkin örnek senaryolar bulunmaktadır. Bu durumlardaki bireyleri sabırlı olmaya ikna etmek için bir konuşma yapınız ve senaryonuzu arkadaşlarınızla paylaşınız.

Örnek Durum	Konuşma Metni
Trafikte ilerliyorsunuz, babanız acele ediyor ve sürekli selektör yapıyor. Yol tek şeritli ve azami hız sınırı 70 km olarak gözüküyor. Babanızı sabırlı olmaya nasıl ikna edersiniz?
Lise son sınıftasınız, üniversiteye giriş sınavına hazırlanıyorsunuz. Sınıf arkadaşınız derslerde zorlanıyor ve her geçen gün daha da az çalıştığını görüyorsunuz. Biraz daha gayret etse arkadaşınızın başaraçağına inanıyorsunuz. Ona çalışmaya devam etmesi için sabretmesi gerektiğini tavsiye ediyorsunuz. Neler söylediniz?
İyi bir üniversitede iyi bir bölüm kazandınız. Aynı sınıfta okuduğunuz ve aynı odada kaldığınız arkadaşınız ailesinden daha önce hiç ayrılmamış. Sürekli üzgün ve ailesini özlüyor. Hatta üniversiteyi bırakıp tekrar sınava girmeyi ve ailesinin bulunduğu şehirdeki bir üniversiteyi tercih etmeyi düşünüyor. Onu okula devam etmesi için nasıl ikna edersiniz?
Küçük kardeşiniz dijital oyunlara düşkün. Sürekli oyun oynuyor. Bu duruma aileniz müdahale ederek zaman sınırlandırması getirdi. Bu kuraldan sonra ilk gün ve kardeşiniz için zaman geçmiyor. Kardeşiniz gittikçe sabırsız davranışlar sergilemeye başladı. Neler söylediniz?
Küçük kardeşiniz hastalandı. Tedavisi bir hafta sürecek. O ise tedaviye uymak istemiyor, bir an önce bahçeye inip arkadaşlarıyla zaman geçirmek istiyor. Onun iyileşmesi için bir süre sabretmesi gerektiğine ikna etmeniz lazım, neler söylediniz?

KONTROL LİSTESİ

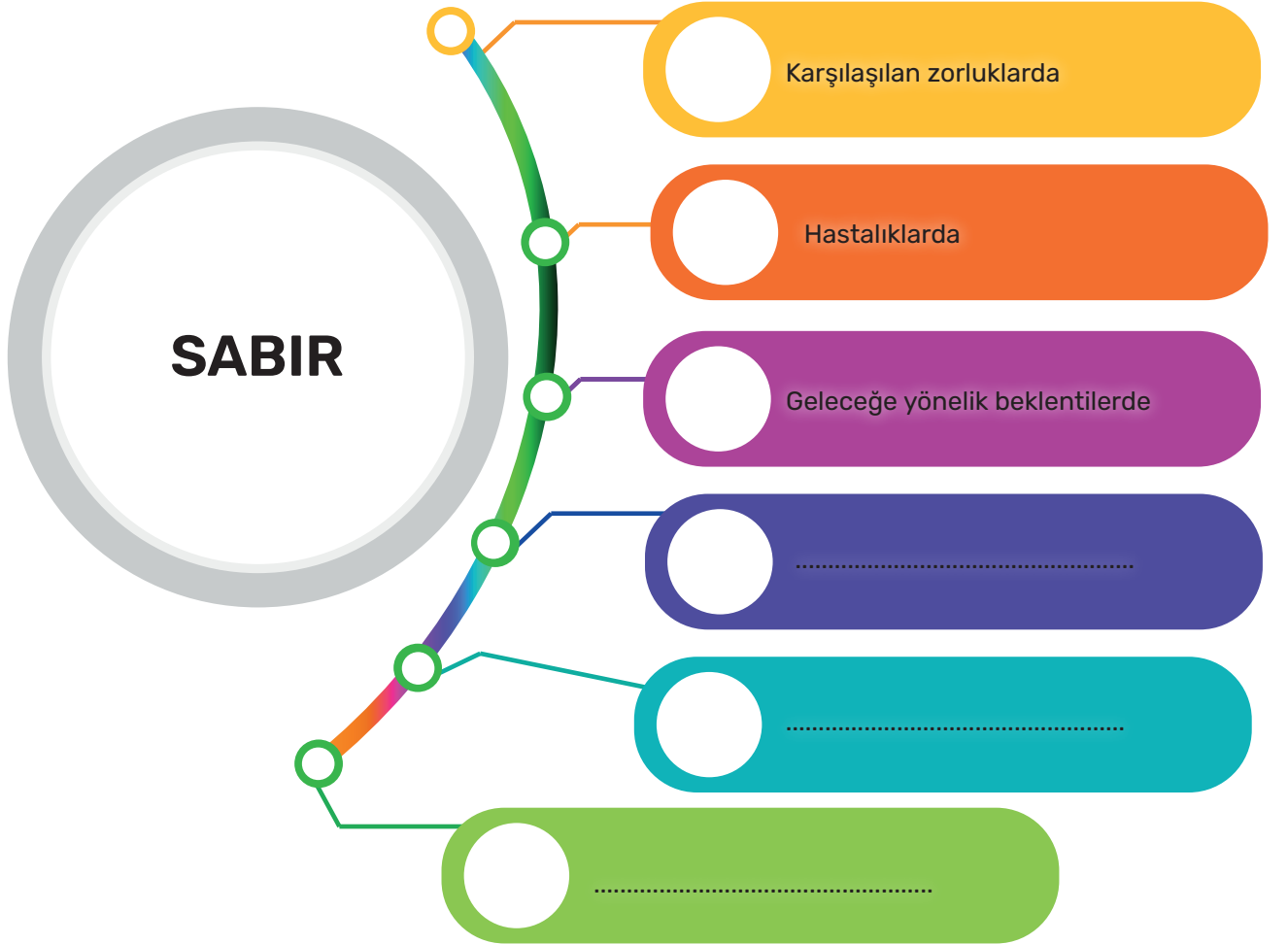
Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Çevreme sabrı tavsiye ederim.		
Yaşadığım zorlukları sabırla karşılarım.		
Günlük yaşamda zorluklarla karşılaşılabilceğini fark ederim.		
Hedeflerime ulaşma konusunda kararlı ve azimli olurum.		
Başarının uzun vadeli bir çalışma gerektirdiğini bilirim.		

Etkinliğin Amacı	Farklı durumlarda sabır göstermenin önemini açıklayabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin günlük hayatta sabrettikleri ya da sabretmeleri gereken durumları fark edebilmeleri için hazırlanmıştır. Öğrencilerin sabırla ilgili bilgi grafiğini incelemesi sağlanır ve boş alanları doldurmaları istenir. Öğrencilerden metinleri inceleyerek kendi hayatlarından örnekler vermesi istenir ve kontrol listesinin öğrenciler tarafından doldurulmasına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Bilgi grafiğini etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin incelemelerini sağlayınız. Boş olan yerleri öğrencilerin doldurmasını ve örnekler vermesini isteyiniz.
 - a) Nelerde sabretmek gerekmektedir?

Görsel 1

Sınıf İçi Etkinlik

6

SABIR ACIDIR, MEYVESİ TATLIDIR

2. Aşağıda verilen olaylar zinciri tablosunu öğrencilerin okumalarını ve verilen soruları cevaplamalarını isteyiniz.

Olay	Devamı
<p>1</p> <p>Hız. Yakup'un, oğlu Hız. Yusuf'u çok sevmesi kardeşlerinin kıskanmasına neden olur. Hız. Yusuf'u babalarından uzaklaştırmak için plan yaparlar. İçlerinden birisi onu kuyuya atmanın mantıklı olduğunu söyler. "Onu götürüp (kör) kuyunun dibine bırakmaya ittifakla karar verince bunu yaptılar." (Yusuf suresi, 19. ayet)</p>	<p>"Derken bir kervan geldi, sucularını gönderdiler, adam kovasını kuyuya saldı, 'Müjde! İşte bir oğlan çocuğu!' diye bağırdı. Onu alıp bir ticaret malı olarak sakladılar. Allah onların yaptıklarını çok iyi biliyordu." (Yusuf suresi, 15. ayet)</p> <p>Hız. Yusuf kuyudan kurtulur.</p>
<p>2</p> <p>Hız. Yusuf iftiraya uğrar ve zindana atılır. "Sonunda -kesin delilleri görmelerine rağmen- onu bir zamana kadar zindana atmak (yetkililerce) gerekli ve uygun görüldü." (Yusuf suresi, 35. ayet)</p> <p>Her şey Hız. Yusuf için kötüye gitmektedir. Suçsuz olduğu hâlde yıllarca zindanda kalır.</p>	<p>Hız. Yusuf'un zindanda suçsuz yere tutulduğu, zamanın hükümdarı tarafından anlaşılır. Hükümdar Hız. Yusuf'u zindandan çıkararak ona Mısır'da üst makamlarda devlet görevi verir.</p> <p>"Kral dedi ki 'Onu bana getirin, onu kendime özel danışman edineyim.' Onunla konuşunca 'Bugün sen katımızda yüksek yeri olan, güvenilir birisin.' dedi. Yusuf da 'Beni ülkenin hazinelerine tayin et çünkü ben çok iyi korurum ve bu işi bilirim.' dedi. Böylece Yusuf'a orada dilediği gibi hareket etmek üzere ülke içinde yetki verdik. Biz dilediğimiz kimseye rahmetimizi eriştiririz. Güzel davrananların mükâfatını zayı etmeyiz." (Yusuf suresi, 54.-56. ayet)</p>
<p>3</p> <p>Hız. Yakup, oğlu Bünyamin'in Mısır'da esir olduğunu duyar. Hız. Yusuf'un ardından diğer oğlu Bünyamin'i de kaybedişine çok üzülür ve yıllarca ağlar, sonunda gözlerini kaybeder. Yine Hız. Yakup "Bana düşen artık güzel bir sabırdır. Umulur ki Allah onların hepsini bana getirir. Şüphesiz o, çok iyi bilendir, hikmet sahibidir." der. (bk. Yusuf suresi, 83. ayet)</p>	<p>Hız. Yakup iki oğluna da kavuşur. "Yusuf'un yanına girdiklerinde anne babasını bağırına bastı ve 'Allah'ın izniyle Mısır'a güven içinde girin.' dedi." (Yusuf suresi, 99. ayet)</p>

- a) Yukarıda verilen olaylar zincirinde nelere sabredilmektedir? Gerekçeleriyle açıklayınız.
- b) Kendi hayatınızda sabrettiğiniz olay örneklerini ve nihayetinde neler olduğunu arkadaşlarınızla paylaşınız.

SABIR ACIDIR, MEYVESİ TATLIDIR

6

Sınıf İçi Etkinlik

Hayatınızdan örnek olay

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sabrın sonucu

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Kısa vadeli çabaların derhâl sonuç vermeyeceğini bilirim.		
Sabrederek istediğim sonuçlara ulaşacağımı bilirim.		
Zorlukların üstesinden gelmek için çaba harcarım.		
Engeller karşısında cesaretimi korurum.		
Günlük hayatta zorluklarla karşılaşabileceğimin farkına varırım.		

Etkinliğin Amacı	Sabırlı olmanın başarıya etkisini fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin başarıyı yakalamada sabrın önemini fark etmeleri amacıyla hazırlanmıştır. Öğrencilerden bilgi grafiğini incelemeleri, metni okumaları ve soruları cevaplamaları istenir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Aşağıdaki bilgi grafiğini etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin okumasını sağlayınız.

Bilime yön veren Müslüman âlimlerden biri İsmail Ebul-İz Bin Razzaz El-Cezeri'dir. 1136 yılında Cizre'de doğmuş ve 1206'da Cizre'de vefat etmiştir.

Tıp denince akla nasıl İbn-i Sina geliyorsa; matematik denince Harizmi, felsefe denince Farabi akla geliyorsa sibernetik denince de akla ilk gelen kişi El Cezeri'dir.

Sibernetik ilmi çağımıza adını veren bir ilimdir. (...) Sibernetiğin bilinen tanımı, insanlarda ve makinelerde karşılıklı haberleşme, denge kurma ve yönetme bilimidir.

El Cezeri'nin icatlarının genellikle ya su ile çalışması ya da su temininde kullanılması nedeniyle onun sibernetikçi olmanın yanı sıra dâhi düzeyde bir su mühendisi olarak da anılması gerektiği söylenebilir. Yine yaptığı makineler nedeniyle El Cezeri'nin aynı zamanda bir makine mühendisi olarak kabul edilmesi anlamlıdır.

El Cezeri'nin yaptığı makine parçalarının bir kısmına kendisinden 200-350 yıl sonra yaşamış Giovanni de Dondi ve Leonardo da Vinci'nin eserlerinde rastlanmaktadır. Öyle bir dâhi ki hem yaşadığı asırda birçok keşifler ve icatlar yapmış hem de kendinden sonra gelen dâhilere ilham olmuştur.

Sadece suyun kaldırma ve basınç gücünü kullanarak tamamen yeni bir teknik ve sistem kurdu, çok yönlü otomatik hareketler elde edebildi. Tasarlamış olduğu otomatların kuş, zurna, davul sesi çıkarmasını da sağladı.

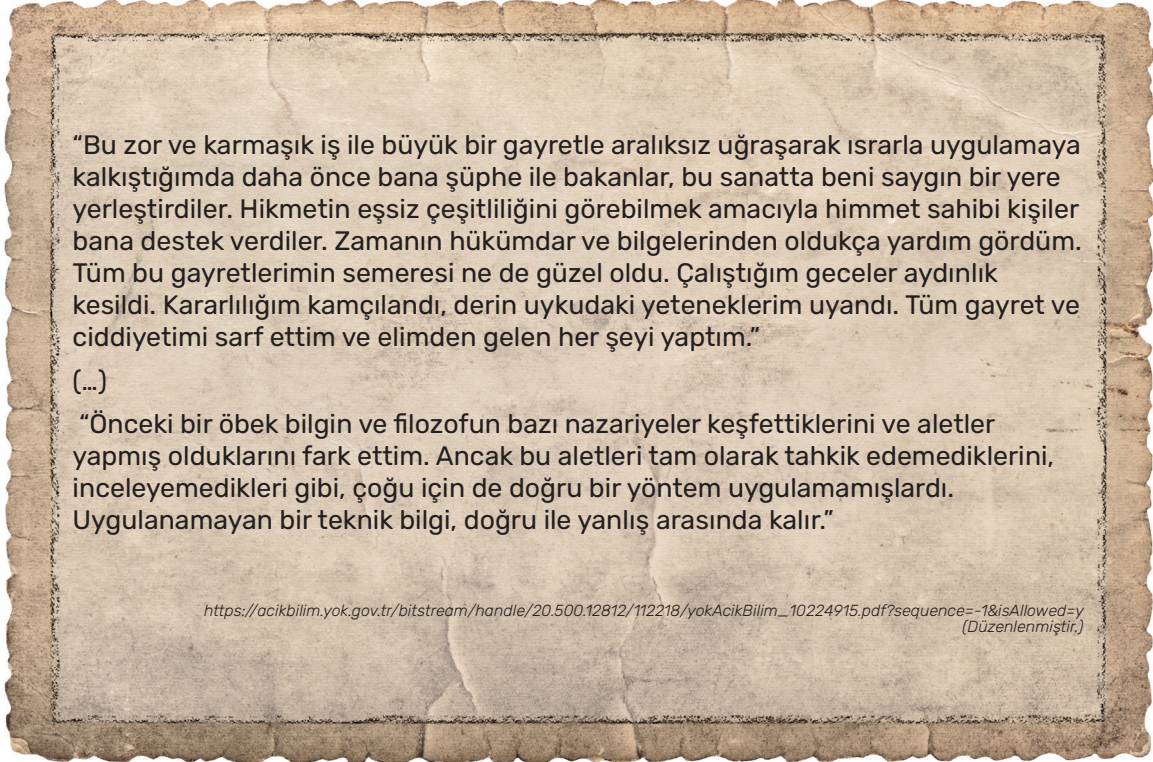
İlk sibernetikçi olarak kabul edilen El Cezeri, 1205-1206 yıllarında yazdığı "*Kütüb-ül-Camü Beyne'l-ilm-ive'l-amelen-Nafi' Fi Sınatü'l-Hiyel*" adlı kitabında 300'e yakın otomatik makine ve sistemleri ile ilgili bilgi verdikten sonra çalışma özelliklerini şemalarla gösterdi.

El Cezeri'nin elektronikteki ayarlama sistemleri ve sibernetikteki denge durumunu başarılı bir şekilde çalışmalarında uygulaması, yaptığı araçlardan anlaşılmaktadır. Su saatleri, su makineleri, mum saatleri, güneş saatleri, robotlar, otomatlar, şifreli kilitler, şifreli kasalar, kan miktarını ölçen tekneler, krank mili, termos, otomatik çocuk oyuncakları gibi altmış farklı makinenin mucidi, dünyanın ilk sibernetik bilgini ve Anadolu'nun en önemli mühendisidir.

Görsel 1: El Cezeri (Temsilî)

2. El Cezeri'nin yazdığı kitabın giriş bölümünden alınan kısımları öğrencilere okuyunuz. Öğrencilerin soruları cevaplamasını sağlayınız.

Görsel 2

- a) Bilgi grafiği ve metinden hareketle El Cezeri'yi çalışmalarında başarılı kılan onun hangi özellikleri olabilir? Düşüncelerinizi açıklayınız.
- b) El Cezeri kitabının giriş bölümünde, zor ve karmaşık işlerde büyük bir sabırla çalışmasının onu başarıya götürdüğünden bahsetmektedir. Onun gibi büyük âlimler, önemli bilim insanları ve sanatçılar önlerine çıkan zorluklarda pes edip hayallerinden vazgeçselerdi bu durumun günümüze yansımaları nasıl olurdu? Düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
- c) El Cezeri'nin yaşadığı dönem ile günümüzde bilimsel araştırma yapmanın zorluk ve kolaylıklarını karşılaştırınız.

	El Cezeri'nin Dönemindeki Bilimsel Araştırmalar	Günümüzdeki Bilimsel Araştırmalar
Kolaylıklar		
Zorluklar		

Sınıf İçi Etkinlik

7

BAŞARININ ANAHTARI

- ç) *Bilimsel araştırma yaparken sabırlı olmanın önemi hakkındaki düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.*
- d) *Başarılı olmak istediğiniz bir alanda (sanat, spor, bilim vb.) kendinize bir hedef belirleyiniz. Hedefinize ulaşmak için izleyeceğiniz yolu aşamalarıyla yazınız.*

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabırlı olmanın başarıya etkisini bilirim.		
Zorluklar karşısında pes etmeden çalışırım.		
Hataların hedefe giden yolda fayda sağlayacağını bilirim.		
Hedeflerime ulaşmak için sabretmenin önemini farkındayım.		
Hedeflerime uygun planlama yapabiliyorum.		

Etkinliğin Amacı	Başarıya ulaşmada sabır değerinin önemini kavrayabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik; öğrencilerin cesaret gerektiren durumlarda, sürekli başarısızlık yaşanan dönemlerde ve olumsuz eleştirilerde bulunulan ortamlarda pes etmeyerek sabır göstermenin başarı üzerindeki etkisini fark etmeleri üzerinedir. Metinler etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerden sorulara cevap vermesi istenir. Kontrol listesinin doldurulmasına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Bilgi grafiğini ve metni etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerden bilgi grafiğini inceleyerek metni okumalarını isteyiniz.

AZİZ SANCAR'IN NOBEL ÖDÜLÜ'NE UZANAN BAŞARI HİKÂYESİ

Nobel Kimya Ödülü kazanan ilk Türk bilim insanı Prof. Dr. Aziz Sançar. DNA onarımının mekanizmaları ile ilgili yaptığı çalışmalar ona 2015'te Kimya Ödülü'nü kazandı.

1946
Mardin Savur'da dünyaya geldi.

1963
İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden birincilikle mezun oldu.

1971
Teksas Üniversitesinin Moleküler Biyoloji programına katıldı.

1977-1982
Yale Üniversitesi Tıp Fakültesinde DNA onarımı üzerine çalıştı.

1997
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ödülü.

2004
ABD Fen ve Sosyal Bilimler Akademisi Ödülü.

2015
Nobel Kimya Ödülü.

Görsel 1

2. Metni etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin okumasını sağlayınız. Öğrencilerden soruları cevaplamalarını isteyiniz.

Görsel 2

“Dr. Rupert fotoliyaz enzimini keşfeden bilim insanıdır. Bu keşfi yaptığı 1958 yılı, DNA onarımı bilim alanının başladığı tarihtir. E. coli bakterisi UV (morötesi) ışığa maruz kalırsa ölür ancak UV'nin hemen arkasından görünür ışık verilirse ölmüş bakteri dirilir. Bu olaya fotoreaktivasyon (ışıkla yeniden etkinleşme) denir, bunun fotoliyaz tarafından gerçekleştirildiğini Dr. Rupert keşfetmiştir. Dr. Rupert'in laboratuvarına katıldığımda en önemli soru şuydu: “Enzim ışığı nasıl algılıyor?” Bu sorunun yanıtını bulmak için yüksek miktarda ve yüksek saflıkta enzim gerekiyordu ama o zamana kadar hiç kimse yeterli miktarda enzim saflaştıramamıştı. Rupert'in laboratuvarında çalışmaya başladığımda Stanford Üniversitesi'nde moteldiler klonlama tekniği icat edilmişti. Anında, bu tekniği kullanarak fotoliyaz üretimi sorununu çözebileceğimi düşündüm. E. coli'nin fotoliyaz genini klonlayacak, enzimi amplifiye edecek, ardından saflaştırıp kromoforlarını (görünür ışığı algıladıkları için

enzime renk veren kısımlarını) ve etki mekanizmasını tanımlayacaktım.

İlk adımda, gen klonlamada konakçı olarak kullanabilmek amacıyla kendi fotoliyaz enzimi eksik olan bir mutant bakteri izole etmem gerekiyordu. Bakterinin mutant hâlini oluşturmak ve seçmek için bence yaratıcı olan deneysel bir plan tasarladım ve bu yöntemle altı ay boyunca ilk phr mutantımı elde edene kadar günde 1-2 tarama yaptım. Bu mutantı elde edene kadar sadece mutantı elde etmenin zorluğundan değil, aynı zamanda sürekli tekrarlayan başarısızlıklarım nedeniyle ve bana laboratuvarında çalışmak için yeteneğimin olmadığını, hekimlik yapmaya geri dönmem gerektiğini söyleyen bir laboratuvar arkadaşım nedeniyle de özgüvenim sarsılmıştı. Ancak sonunda başardım ve bu sancılı başarı, bilim insanı olarak evrilmemde kilit rol oynadı. Çünkü bir yöntemi yaratmak için görünürde birbiriyle ilişkisi olmayan alanlardan verileri toplayarak yeni bir yöntem geliştirmiş ve kendimce sağlam bir mantığa dayalı olan bir yöntemi çalışır hâle getirinceye kadar inat etmiştim. Başarılı bir bilim insanında üç temel özelliğin bulunması gerektiğine inanıyorum: bilgiye dayalı yaratıcılık, delice çalışmak ve başarısızlık karşısında pes etmemek. Büyük zahmetlere katlanarak geliştirdiğim bu yöntemi tanımlayan makalem sadece altı atıf (kendi yaptığım iki atıf dâhil) aldı ama bana göre en önemli makalelerimden birisidir: Çünkü araştırmaya devam etmek için bana güven verdi.

Aynı zamanda bu sayede Dr. Rupert benim iyi bir öğrenci olduğuma kanaat getirdi ve bana araştırma hedeflerimin peşinden koşma özgürlüğünü verdi.”

Aziz Sançar, Aziz Sançar'ın Kendi Kaleminden Hayatı ve Bilimi

- Aziz Sançar'ın zorluklar ve başarısızlıklar karşısında pes etmemesi onun hangi özellikleri ile ilgilidir? Tartışınız.*
- Aziz Sançar'ın başarılı bir insanda bulunması gerektiğine inandığı özellikleri sabır bağlamında değerlendiriniz.*
- Aziz Sançar'ın sabırla yürüttüğü çalışmaların kendisine, ailesine ve milletine faydaları neler olabilir? Düşüncelerinizi açıklayınız.*

ÇALIŞMAYA BAŞLAMAK MI YOKSA ÇALIŞMAYI BİTİRMEK Mİ ZOR?

8

Sınıf İçi Etkinlik

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabırlı olmanın olumlu sonuçlar doğuracağına inanırım.		
Sabrın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu savunurum.		
Sabır sürecinin durağan bir faaliyet olmadığını düşünürüm.		
Sabrın aktif ve bilinçli bir hazırlık olduğunu bilirim.		
Sonuç istenilen şekilde olmasa bile sürecin öğretici olduğunu düşünürüm.		

Etkinliğin Amacı	Sabırlı olmanın kişiye kazandırdıklarını kavrayabilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik öğrencilerin sabrın ne olduğu, neleri içerdiği ve ilişkili olduğu kavramları tanıyarak kişiye kazandırdıklarını kavramaları üzerinedir. "Etkinliğin Uygulanması" bölümü etkileşimli tahtada açılır. "Sabır" kavramı üzerine öğrencilerin dikkatlerini çekmek için sabır kelimesi ile birleştirilen ifadeler üzerinde düşünmeleri sağlanır. İçerikte verilenler aracılığıyla insan hayatında sabırlı olmanın kişiye neler kazandırdığı ve neden gerekli olduğu üzerinde durulur. "3S" bölümündeki kavramlardan hareketle sabırlı olmak konusunda kendilerine de rehber olabilecek bir afiş tasarımı yapmaları ve çalışmalarını arkadaşları ile paylaşmaları öğrencilerden istenerek etkinlik sonlandırılır. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Etkinliği etkileşimli tahtada açınız. Öğrencilerden aşağıdaki ifadeleri uygun cümlelerle tamamlayarak arkadaşları ile paylaşmalarını isteyiniz.

SABIR

-SIZ OLUNCA

-LI OLMAK İÇİN

-LI OLURSAN

-LI KİŞİLER

-LA YAŞAMDA

Sabırla Tamamla

Görsel 1

2. Yunus Emre'nin "Sabır Destanı" şiirinden alınmış beyitleri etkileşimli tahtada açarak öğrencilerinize okuyunuz. Şiirde anlatılanları öğrencilerinizin yorumlamalarını sağlayınız. Sabredenlerin neler kazandığını şiirden tespit ederek arkadaşlarıyla paylaşmalarını isteyiniz.

Görsel 2: Yunus Emre (Temsilî)

SABIR DESTANI

Dinle söyleyeyim sabır hâlini,
Cümle âlem sabra verdi malını.

Tüm bozguncuları mat eder sabır,
O sebepten mutluluk ihsanıdır.

Sabrın her yerde iyiliktir işi,
Dayım azad eder yâd ve bilişi.

Sabırlının devleti dayım kalır,
Sabredenın nasibi fazla olur.

(...)

Sabır sahibi olan arşa çıkar,
Zira sabır içinde türlü hüner var.

Sana güzel sabır gerekir her hâl,
Ağuyu sabır ile yaparlar bal.

(...)

Sabır gözetsin devlet dileyenler,
"Bil ki Hak, sabredenlerle beraber"

3. Görselleri etkileşimli tahtada açarak öğrencilerin incelemelerini sağlayınız.

Görsel 3

Görsel 4

Görsel 5

- Görseller ile sabır kavramı arasında bağlantı kurunuz. Sabrın neden gerekli olduğu ile ilgili düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.
- "En çok hangi meslekte sabırlı olmak gerekir?" sorusu üzerine arkadaşlarınızla tartışınız.

4. Aşağıda verilen kavramları öğrencilerinize okuyunuz. "Ya Sabır!" başlıklı, "3S" konulu bir afiş tasarımı yapmaları için öğrencilerinizi yönlendiriniz. Afişler tamamlandığında öğrencilerin çalışmalarını önce arkadaşlarıyla paylaşmasını ve daha sonra okul panosunda sergilemelerini isteyiniz.**3S**

Sabır: Acı, yoksulluk, haksızlık vb. üzücü durumlar karşısında ses çıkarmadan onların geçmesini bekleme erdemi, dayanç.

Sebat: Sözüden veya kararlarından dönmeme, bir işi sonuna değin sürdürme, direşme.

Selamet: Her türlü korku, tasa ve tehlikeden uzak, güvende olma durumu, kurtuluş.

<https://sozluk.gov.tr/>

Görsel 6

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabrı ve sabrın bileşenlerini bilirim.		
Sabırlı olmanın insan hayatına katkılarını fark ederim.		
Başladığım işi tamamlarım.		
Amacıma ulaşma konusunda kararlıyım.		
Sabrın başarıya ulaşmada önemli olduğunu düşünürüm.		

Etkinliğin Amacı	Sabırlı olmanın insan hayatındaki yerini içselleştirebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin kısa vadeli çabaların derhâl sonuç vermeyeceğini, başarının uzun vadeli bir çaba gerektirdiğini fark etmeleri için hazırlanmıştır. Metin ve görseller etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerin sorulan soruları sözlü olarak cevaplamaları sağlanır ve kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Metni etkileşimli tahtada açınız. Bir öğrenciye okutunuz ve sınıftaki öğrencilerden soruları cevaplamalarını isteyiniz.

Görsel 1

BAMBU AĞAÇLARI

Bambu ağacı yetiştiren insanlar önce tohumunu toprağa eker, sular ve tohumun gübresini verir. Birinci yıl tohumda herhangi bir değişiklik olmaz. Tohum yeniden sulanıp gübrelenmesine rağmen bambu ağacı ikinci yılda da toprağın dışına filiz vermez. Üçüncü, dördüncü yıllarda da her yıl yapılan işlemler tekrar edilir fakat bu tohum yine filiz vermez. İnsanlar her şeye rağmen ısrarla yaptıkları işleri tekrarlar. Nihayet beşinci yılın sonlarında bambu yeşermeye başlar.

Altı hafta gibi kısa bir sürede bambu filizleri bambu ağacına dönüşür ve yaklaşık 27 metre boyuna ulaşır.

Görsel 2

Görsel 3

Bu ağaç 100 yılı aşkın bir süre yaşar. Bambu ağaçları oldukça dayanıklı bir yapıya sahip olduğundan mobilya, merdiven, mutfak gereçleri yapımı gibi birçok alanda kullanılır.

Yazar tarafından hazırlanmıştır.

- a) Metinden hareketle sabretmenin başarıdaki rolünü açıklayınız.
- b) Bambu tohumlarını siz ekmış olsaydınız dört yıl boyunca filizlenmemiş bu tohumun bakımını yapmaya devam eder miydiniz? Gerekçesiyle açıklayınız.
- c) Size göre sabırlı olmanın olumlu yönleri nelerdir?
- ç) "Sabırlı davrandığım için..." dediğiniz bir olaya ya da duruma kendi yaşamınızdan vereceğiniz bir örneği arkadaşlarınızla paylaşınız.
- d) Sabırsız davranmanın insan hayatına olumsuz etkilerine örnekler veriniz.

2. Öğrencilerden verilen görevi yerine getirmelerini isteyiniz.

GÖREV

Yetiştirmek istediğiniz bir bitkinin tohumunu edinin. Bu bitkinin ekim, bakım ve yetiştirme süreci hakkında araştırma yapın.

Uygun bulduğunuz bir alana ya da saksıya tohumu ekin. Bitkinin filizlenme ve yetiştirme sürecine yönelik tüm sorumluluk sizde. Süreci sabırla yönetin. Unutmayın! Sonuç istediğiniz gibi olmasa da süreç size çok şey öğretecek.

Görsel 4

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Başarıya giden yolda sabrın etkisini hayatımdan örnekler vererek açıklayabilirim.		
Sabırlı olmanın başarıya ulaşma yolundaki etkilerini açıklayabilirim.		
Başarının uzun vadeli bir çaba gerektirdiğini, kısa vadeli çabaların derhâl sonuç vermeyeceğini bilirim.		
Sonuç istenilen şekilde olmasa bile sürecin öğretici olduğunu düşünürüm.		
Günlük yaşamda zorluklarla karşılaşabileceğimin farkına varırım.		

Etkinliğin Amacı	İletişimde karşı tarafı sabırla dinlemenin önemini fark edebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik, öğrencilerin iletişimde karşı tarafı etkin bir şekilde sabırla dinleyebilmelerini sağlamak için hazırlanmıştır. Metin etkileşimli tahtada açılır. Öğrencilerin metni okuması ve soruları cevaplaması sağlanır. Öğrencilere okul dışında uygulayacakları göreve ilişkin bilgi verilir. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Aşağıdaki okuma parçasını okuyunuz. Öğrencilerin okuma sırasında aktif dinleme ile hikâyeye dair notlar almalarını isteyiniz.

80'ine merdiven dayamış yaşlı baba ile onu ziyarete gelen 45 yaşında ve saygın bir işi olan oğlu salonda oturuyorlardı. Hal-hatırdan, çoluk-çocuktan, havadan-sudan sohbet ettikten sonra oğlu susmuş, ayrılmanın sinyalini vermişti. O anda üzerinde oturdukları sedirin yanındaki pencerenin pervazına bir karga kondu.

Yaşlı baba kargaya gülümseyerek biraz baktıktan sonra oğluna sordu: "Bu ne oğlum?"

Oğlu şaşkın, cevapladı: "O bir karga baba."

Yaşlı baba kargaya biraz daha baktıktan sonra yine sordu: "Bu ne oğlum?"

Oğlu daha da şaşkın, yine cevapladı: "Baba, o bir karga."

Karga hâlâ pervazda, komik hareketlerle başını sağa sola çeviriyor, başını yan yatırıyor, havaya bakıyor, sonra başını yine onlara çeviriyordu.

Yaşlı baba üçüncü defa sordu: "Bu ne?"

Oğlunun şaşkınlığı sabırsızlığa dönmüştü: "O bir karga baba, üç oldu soruyorsun. Beni işitmiyor musun?"

Yaşlı baba dördüncü defa da sorunca oğlunun sabrı taşı ve sesini yükseltti: "Baba bunu neden yapıyorsun? Tam dört defadır onun ne olduğunu soruyorsun, sana cevap veriyorum ve sen hâlâ sormaya devam ediyorsun. Sabrımı mı deniyorsun?"

Babası -yüzünde hâlâ bir gülümseme- yerinden kalktı, içerideki odaya gitti ve elinde bir defterle döndü. Bu bir hatıra defteriydi. Oturdu, sayfalarını karıştırdı ve aradığını buldu. Sevgiyle gülümsemeye devam ederek sayfası açık bir vaziyette defteri oğluna uzattı ve o sayfayı okumasını söyledi.

"Bugün 3 yaşındaki minik yavrumla salondaki sedirde otururken yanı başımızdaki pencerenin pervazına bir karga kondu. Oğlum tam 23 defa onun ne olduğunu sordu. 23 soruşunda da ona sevgiyle sarılarak, onun bir karga olduğunu söyledim. Rahatsız olmak mı? Hayır! Onun sorusunu masumca tekrar edişi içimi sevgiyle doldurdu."

Görsel 1

https://hatemogluilkokulu.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/34/17/739139/icerikler/yasli-baba-ve-oglu_1845608.html?CHK=8915a421f3c1b302add6612a8f155eb9

- Aile içi iletişimde sabırla dinlemenin önemi üzerine metinden çıkardığınız anlamları sınıf içinde paylaşınız.
- Oğlunun babasına karşı sabrını yitirip tutumunu sertleştirmesinde ne etkili olmuş olabilir?
- Kendinizi okuma parçasındaki babanın yerine koyduğunuzda neler hissettiniz?
- Okuma parçasındaki oğulun yerinde olsanız siz nasıl davranırdınız?

2. Öğrencilere tuttıkları notlarla eve gitmelerini ve evde / çevrede konuşmayı yeni öğrenen küçük bir çocukla ya da bir ihtiyarla en az otuz dakikalık sağlıklı bir iletişim/etkileşim kurmalarını isteyiniz. Konuşan karşı taraf, dinleyen öğrenci olmalıdır.

Bu iletişimde öğrencilerin aşağıdaki hususlara dikkat etmesini belirtiniz:

- I. Sabırlı olun ve karşınızdaki insanın konuşmasına odaklanın.
 - II. Konuşan kişiye ara ara kendi cümlelerini tekrarlayarak dönüt verin ve onayını alın.
 - III. Konuşan kişinin beden diline dikkat edin. Sizin yanınızda rahat ve güvende hissetmesini sağlayın.
 - IV. Konuşanın anlattıklarını sabırla sonuna kadar dinleyin, araya sadece kısa cevaplar ve onaylarla girin.
 - V. Konuşurken göz temasını ihmal etmeyin.
 - VI. En önemlisi yaşı kaç olursa olsun her insandan bir şey öğrenebileceğinizi bilin ve bunun bir ödev olduğunu unutun.
3. Öğrencilerden yaptıkları bu okul dışı etkinlik ile ilgili deneyim ve düşünceleri arkadaşları ile paylaşmalarını isteyiniz. Sınıfça değerlendirme yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabırlı olmanın olumlu sonuçlar doğuracağına inanırım.		
Sabrın geliştirilebilir bir yetenek olduğunu savunurum.		
Sabır sürecinin durağan bir faaliyet olmadığını düşünürüm.		
Sabrın aktif ve bilinçli bir hazırlık olduğunu bilirim.		
İletişimde sabırla dinlemenin ve kendini tutabilmenin önemini bilirim.		

Aile ile İrtibatlı Etkinlik

12

SABIR ANAHTARI

Etkinliğin Amacı	Sabırlı davranabilmek için olumlu bakış açıları ve yöntemleri geliştirebilme.		
Etkinliğin Açıklaması	Bu etkinlik; öğrencilerin sabrın ne olduğunu, nasıl geliştirilebileceğini ve sabırlı insanların özelliklerini fark edebilmeleri için geliştirilmiştir. Metin öğrencilere okunur. Sorular öğrenciler tarafından cevaplanır. Sabırlı olabilmek için olumlu düşünme yöntemleri geliştirme üzerinde öğrencilerin düşünmesi sağlanır. Velilerin sabır konusunda çocuklarının davranışlarını değerlendirebilmesi için hazırlanan form öğrencilere dağıtılır. Öğrencilerin kontrol listesini doldurmalarına rehberlik edilir.		
Araç Gereç	Etkileşimli tahta.	Süre	30 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

1. Metni etkileşimli tahtada açarak okuyunuz. Öğrencilerin soruları cevaplamalarını isteyiniz.

SABIR VE İNSAN

Büyük İslam âlimi Hamdi Yazır'ın dediği gibi "sabr"; "acıya katlanmak, onu geçirmek için sebat ve mukavemet etmektir ki bu, her ferahın ve başarının anahtarıdır. Sabır, baştaki darlığın ve sıkıntının geçmesi için Allah'ın yardımını celbedecek sebeplerin birincisidir. Sabırsız nefisler, her zaman darlık içindedirler..."

İnsanın, sabr-ı cemil sahibi olması gerekir. "Sabr-ı cemil", kalpte sıkıntı duymadan, acele etmeden ve şikayetçi olmadan yapılan sabırdır. Kur'an'da "Sabr-ı cemil ile sabret" buyrulmaktadır. Musibetlere sabır; ilk isabet ettiğinde tahammül göstermek, bağırıp çağırmamak, isyana gitmemek ve Allah'tan gelene razı olmaktır. Allah'tan gelen musibetlere razı olmak ve sabretmek, o musibetten kurtulmak için çalışmaya, tedbir almaya ve Allah'a yalvarmaya engel değildir. Aksine insanın bu musibetlerden ibret alıp işini, hâlini ve ahlakını düzeltmesi ve Allah'tan yardım istemesi gerekir. Sabrın musibetlere tahammül göstermenin yanı sıra Allah'a iman ve itaatte sebat etmek, Allah'ın emir ve yasaklarına riayet etmek, öfke ve sinirlenmeye hâkim olmak gibi farklı boyutları da vardır.

Sabırlı olmak, peygamber özelliklerindedir. Peygamberler "sabırlı" kimselerdir. Allah, kendisine inananların da sabırlı kimseler olmasını istemiş ve sabredenleri övmüştür.

Karagöz, İ. Kur'an ve Hadislerin Işığında Sabir ve İnsan.
<https://dergi.diyaret.gov.tr/makaledetay.php?ID=19781>

Sabr-ı cemil: Güzel sabır

- Sizin sabır ve sabırlı insan tanımınız nedir? Arkadaşlarınızla paylaşınız.*
- Günlük yaşamda sabırsız davranmanın kişiye ve topluma ne tür zararlar verebileceğini tartışınız.*
- Sabırlı olmak ve ihmalkâr davranmak arasındaki farkı örnek vererek açıklayınız.*

SABRIN ANAHTARI

12

Aile ile İrtibatlı Etkinlik

2. Sabırlı insanların özellikleri ve sabrın meyveleri bölümlerini doldurmaları için öğrencilere rehberlik ediniz.

Sabırlı İnsanların Özellikleri	Sabrın Meyveleri
■ Acele etmezler.	■ Feraha erişmek
■	■
■	■
■	■
■	■

3. Tabloda belirtilen konularda sabırlı olabilmek için ne tür olumlu düşünceler geliştirilebilir? Örnekleri inceleyiniz ve düşüncelerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.

Sabır Alanı	Sabrın Anahtarı Düşünceler
Güzel davranışları sürdürülebilmek	■ İyilik yap denize at, balık bilmezse Halik bilir. ■
Olumsuz davranışlardan uzak durabilmek	■ Kötülükler zehirli bala benzer. ■
Karşılaşılan sıkıntı ve zorluklara katlanabilmek	■ Bu dünyada her şeyin bir sonu olduğu gibi elbet sıkıntıların da bir sonu vardır. ■

Aile ile İrtibatlı Etkinlik

12

SABRIN ANAHTARI

4. Anketi öğrencilere dağıtarak velilerinin doldurmasını isteyiniz. Ankete yönelik sınıfça değerlendirme yapınız.

Oğlunuzun/Kızınızın verilen durumlar karşısında ne kadar sabırlı olduğunu değerlendiriniz. Sabır kabiliyetini geliştirebilmesi için uygun bulduğunuz yöntemleri işaretleyiniz.	
Bir hastalık ya da sıkıntı anında	Yeterince sabırlı ☐ Daha sabırlı olmalı ☐ Sabırsız ☐
Görev ve sorumluluklarını sürdürebilmede	Yeterince sabırlı ☐ Daha sabırlı olmalı ☐ Sabırsız ☐
Öfke kontrolü sağlayabilmede	Yeterince sabırlı ☐ Daha sabırlı olmalı ☐ Sabırsız ☐
Kendisi için zararlı olan şeylerden kaçınabilmede	Yeterince sabırlı ☐ Daha sabırlı olmalı ☐ Sabırsız ☐
Gerektiğinde hoşuna giden şeyleri terk edebilmede	Yeterince sabırlı ☐ Daha sabırlı olmalı ☐ Sabırsız ☐
Oğlunuzun/Kızınızın sabır kabiliyetini artırmada hangi yöntemlerin daha etkili olabileceğini düşünüyorsunuz?	Sabır konusunda nasihat dinlemesi ☐ Kendisine zor gelen ancak kazanım sağlayacağı kuralları hayata geçirmesi ☐ Sabır gerektiren sorumluluklar üstlenmesi ☐ Sabırlı olmanın ve sabırsız davranmanın sonuçları üzerinde düşünmesi ☐ Sabır konusunda kişisel gelişim kitapları okuması ☐

5. Sürece yönelik değerlendirme yapınız.

KONTROL LİSTESİ

Bu etkinlik kapsamında aşağıda listelenen değer içerikli tutum ve davranışlardan sahip olduğunuzu düşündükleriniz için "Evet", sahip olmadığınızı düşündükleriniz için "Hayır"ı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Sabrın durağan bir bekleyiş olmadığını bilirim.		
Sabırlı olmanın olumlu sonuçlarını kavrarım.		
Sabırsız davranmanın olumsuz sonuçlar doğuracağına inanırım.		
Engeller ve zorluklar karşısında öz güven ve cesaretimi korurum.		
Talep ve isteklerimin yerine getirilmesinin zaman alacağını bilirim.		